

Strandzoning

Noord-Hollandse Noordzeekust

'Ruimte voor rust en reuring'

versie 20 oktober

Inleiding

De zoning inclusief legenda is de afgelopen maanden tot stand gekomen in co-creatie en samenwerking met alle partijen die bij de totstandkoming van het Noord-Hollandse Toekomstperspectief Kust zijn betrokken. Het betreft nog louter de zoning van het strand. Dat wil zeggen het stuk vanaf de vloedlijn tot aan de duinvoet. Het overige kustgebied volgt nadat strandzoning en het Toekomstperspectief Kust bestuurlijk zijn vastgesteld. Deze zoning en legenda zijn afgeleid van de kustformules uit het Toekomstperspectief Kust, dat integraal naar het hele kustgebied kijkt.

De legenda van de zoning is opgesteld voor de hele provinciale Noordzeekust en wijkt daarmee soms af van de gemeentelijke bestaande strandzoningen en zonerings van andere partijen. De bestaande strandzoningen verschillen per partner. Teneinde deze te uniformeren en over de gehele kust gelijk te trekken is er een legenda uitgekomen die, zoals ook in het Kustpact is bepaald, voor de hele Noord-Hollandse kust – in dit geval het strand - geldt.

De nadere invulling van de zoning vindt lokaal plaats door gemeenten in overleg met betrokken partijen, waaronder bewoners, ondernemers, natuur- en maatschappelijke organisaties. De vertaling van de zoning in ruimtelijk beleid zoals bestemmingsplan, omgevingsvisie, en Provinciale Ruimtelijke Verordening vindt plaats op het niveau van ieder bevoegd gezag. De zoning loopt tot en met 2025, gelijk aan die van het Kustpact.

Strandgebruik, activiteiten en evenementen kunnen impact op natuur en landschap hebben. Er is voor gekozen om deze activiteiten niet in de zoning van het strand op te nemen, maar in het Toekomstperspectief Kust procesafspraken en afspraken over te maken. Daarnaast kent het strand op enkele plaatsen groene en rode sterren.

Leeswijzer

Hierna wordt achtereenvolgens ingegaan op:

- Strandzones en sterren;
- Uitwerking strandzones;
- Intensivering recreatief gebruik en natuur;
- Strandgebruik, activiteiten en evenementen.

Strandzones en sterren

In de strandzoning onderscheiden we drie strandtypen waarmee we duidelijk maken wat de mogelijkheden zijn voor recreatieve bebouwing. Het gaat om: Recreatiestrand, Natuurstrand en Seizoenstrand. Uitsluitend daar waar een 'rode ster' voorkomt, mag er vanuit intensieve recreatie ook recreatieve bebouwing bij komen. Of een intensivering ook daadwerkelijk plaats gaat vinden wordt lokaal bepaald door gemeenten in samenspraak met bewoners, ondernemers, waterbeheerders en natuur- en milieuorganisaties. Een intensivering vindt plaats binnen de kaders van waterveiligheid, drinkwaterwinning en natuur en versterkt de kwaliteit van de kust. Ook zal een concreet initiatief te allen tijde getoetst worden aan en moeten passen binnen wet- en regelgeving. Elders waar die sterren niet zijn gedefinieerd komt er geen nieuwe recreatieve bebouwing bij, tenzij er over een concreet bouwini-

tatief reeds openbare besluitvorming heeft plaatsgevonden of een vergunning is afgegeven. Op het strand is altijd wel ruimte voor bestaande recreatieve bedrijven voor innovaties, kwaliteitsverbetering e.d. wanneer deze noodzakelijk zijn voor duurzame bedrijfsvoering en om te kunnen blijven meebewegen met de wensen en trends vanuit de markt. Gebieden met een 'groene ster' geven ruimte voor extra natuurontwikkeling, zoals dynamisch duinbeheer en ruimte voor kustbroeders. Door delen of eventueel alle natuurstranden aan het Natuurnetwerk Nederland (NNN) toe te voegen ontstaat er mogelijk een meer duurzame basis voor natuurlijker beheer van deze stranden. We gaan onderzoeken wat de mogelijkheden hiertoe zijn.

Daarnaast geldt een aantal algemene (ontwikkel) principes op het strand:

- Er is geen domeinvorming, er zijn geen privéstranden.
- Geen jaarrond overnachtingen op het strand in het kader van waterveiligheid, ongewenste precedentwerking, bedreiging voor bestaande logies in achterland. Strandhuisjes zijn altijd seizoensgebonden, geen logies in jaarrond paviljoens.
- De schaal, omvang en uitstraling van de strandbebouwing is passend bij de locatie en omgeving.

Uitwerking strandzones

Natuurstrand (donkergroen)

- De meest kwetsbare, verstoringgevoelige stranden, op basis van de actuele of potentiële natuurwaarden en/of de achterliggende natuurgebieden.
- Maximale ruimte voor natuur en natuurlijke processen met ruimte voor een dynamisch kustbeheer met op sommige plekken geen zandsuppleties, binnen de kaders van de waterveiligheid.
- Mens is te gast in de natuur, het strand is wel toegankelijk voor de mens.
- Doel is geen recreatieve bebouwing. Daarom in geen geval extra recreatieve bebouwing toevoegen en zo mogelijk - en alleen indien alle partijen hiermee instemmen - bestaande bebouwing verplaatsen of verwijderen.
- Geen kunstlicht en geen geluidsproductie.
- Via de samenwerkingsagenda van het Toekomstperspectief Kust onderzoeken wat de mogelijkheden, voordelen en beperkingen zijn om natuurstranden toe te voegen aan het NNN.
- Ruimte voor extra intensivering van natuur wordt in de kaart met een groene ster aangeduid.

Seizoenstrand (lichtgroen)

- De minder kwetsbare/verstoringgevoelige stranden, dan het natuurstrand, maar met (grote) landschappelijke waarde.
- Ruimte voor de mens voor de beleving van natuur, vrijheid, de elementen.
- Mens is te gast in de natuur, het strand is wel toegankelijk voor de mens.
- Doel is alleen bestaande seizoenbebouwing. Daarom in geen geval nieuwe recreatieve bebouwing toevoegen
- Gebouwen, licht en geluid zijn ingetogen en passend in het landschap.
- Kwaliteit en ruimte voor verduurzamen, concentreren en differentiëren.

	Natuurstrand	Seizoenstrand	Recreatiestrand
Voorop staat	natuur strand en/of achterliggend natuurgebied; dynamiek	natuurbeleving in de winter en recreatie in de zomer	ruimte voor intensieve recreatie
Mens	te gast	beleven	actief en passief genieten
Recreatieve bebouwing			
Algemeen streefbeeld*	geen	concentreren	dienstverlenend
Jaarrond paviljoens mogelijk?	nee	nee	ja
Seizoenspaviljoens mogelijk?	nee	ja	ja
Jaarrond slapen mogelijk?	nee	nee	nee
Seizoenshuisjes mogelijk?	nee	beperkt (alleen zomer)	ja (alleen zomer)
Badhuisjes mogelijk?	nee	ja (alleen zomer)	ja (alleen zomer)
Uitbreiding bebouwing mogelijk?	nee	nee	alleen igv "ster"
* bestaande rechten tav recreatieve bebouwing worden gerespecteerd, conform het Kustpact, maar waar/wanneer mogelijk wordt gestreefd naar het algemeen streefbeeld			

- Streefdoel is om de seizoenbebouwing, zoals (slaap)strandhuisjes en strandpaviljoens met horeca, in goed overleg en indien alle partijen hiermee instemmen, te clusteren; grote open stukken strand blijven open.

Recreatiestrand (rood)

- De stranden die het meest geschikt zijn voor intensievere vormen van recreatie, meestal als gevolg van de nabijheid van de kustplaatsen en/of een goed bereikbare ontsluiting naar het achterland.
  - Volop ruimte voor de mens, met jaarrondpaviljoens et cetera.
  - Kwaliteit en ruimte voor verduurzamen, concentreren en differentiëren.
  - Op recreatiestranden is seizoenbebouwing en jaarrond exploitatie toegestaan, zoals strandhuizen, paviljoens, opslag materiaal en sportvoorzieningen.
  - Ruimte voor extra intensivering en nieuwe recreatiebebouwing, bovenop zogenoemde pijplijnprojecten, wordt in de kaart met een rode ster aangeduid. Op alle overige recreatiestranden is geen nieuwe recreatieve bebouwing toegestaan.
- De tabel hiernaast geeft in een overzicht weer welke stranden zijn onderscheiden met welke bijbehorende kenmerken.

Intensivering van recreatieve bebouwing en natuur

In de zoning zijn enkele sterren geplaatst die duiden op een intensiveringsmogelijkheid of -wens. Een intensivering vindt altijd plaats binnen de kaders van waterveiligheid, drinkwater en natuur en versterkt de waarden en kwaliteit van de kust. Intensivering mag niet onevenwichtig afbreuk doen aan het woongenot en leefbaarheid van de bewoners van de kustplaatsen.

Buiten deze sterren is in alle andere zones nieuwe recreatieve bebouwing op het strand niet toegestaan, om diverse redenen onder meer:

- Kwaliteitsslag bestaande bebouwing eerst
- Geen ongewilde concurrentie met de dorpskernen
- Gemeente, bewoners, ondernemers en/of natuurorganisaties willen het niet
- Strand is te smal
- Bereikbaarheid is te beperkt
- Past niet in de omschrijving van de deelgebieden van het wenkend perspectief

Er zijn drie uitzonderingen op deze regel :

1. Nieuwe recreatieve bebouwing op het strand is toegestaan wanneer het volgens het vastgestelde bestemmingsplan reeds mogelijk is (zie: Omgang met plannen en projecten).
2. Nieuwe recreatieve bebouwing op het strand mag procedureel doorgang vinden wanneer hierover besluitvorming plaats heeft gehad vóór het Kustpact (zie: Omgang met plannen en projecten).
3. Voor bestaande recreatieve bebouwing blijft vervangende nieuwbouw en een eventuele uitbreiding, nodig voor kwaliteitsbehoud en een duurzame bedrijfsvoering in de toekomst, mogelijk om in te kunnen spelen op trends en ontwikkelingen, uitgaande van de vóór de inwerkingtreding van het Kustpact bestaande rechten en met inachtneming van het artikel 3, tweede lid van het Kustpact.

Het is aan overheden om in samenspraak met bewoners, ondernemers, natuur- en maatschappelijke organisaties, lokaal te bepalen en te beoordelen: of en zo ja op welke wijze een intensivering ook daadwerkelijk plaats gaat vinden; of en zo ja op welke wijze er bij bestaande bedrijven in het kader van innovatie en duurzame bedrijfsvoering daadwerkelijk een kwaliteitsslag plaats gaat vinden.

Groene sterren

De gebieden met een groene ster geven kansen en ruimte voor extra natuurontwikkeling, zoals voor dynamische kustbeheer of ruimte voor kustbroeders, bijvoorbeeld met geleiding van doorgaande recreanten langs de duinvoet in het broedseizoen). De groene sterren zijn geplaatst in de donkergroene zone (Natuurstrand). Hier is maximale ongereptheid het streven, met als doel te voorkomen dat deze zones drukker worden als gevolg van toenemende toeristische druk op de kust.

Een groene ster betekent niet dat bestaande activiteiten vanaf nu niet meer mogen. Ten aanzien van toegankelijkheid betekent een groene ster ook niet dat men vanaf nu niet meer over deze stranden mag lopen. Er is immers geen sprake van domeinvorming, het strand is van iedereen. Wel kan er mogelijk, bijvoorbeeld tijdens het broedseizoen, sprake zijn van een tijdelijke omlegging van routing.

We gaan onderzoeken of het Natuurstrand ter plaatse in het NNN opgenomen kan worden.

Rode sterren

Een rode ster gaat sec over het strand en niet over duinen en binnenduinstrand. In de gebieden met een rode ster is intensivering en nieuwe strandbebouwing toegestaan. Op een beperkt aantal stranden met een rode ster langs de Noordzeekust betekent dit dat nieuwe recreatieve ontwikkelingen in procedure gebracht kunnen worden binnen de op dat moment vigerende kaders, wet- en regelgeving. Bij Petten, IJmuiden en Zandvoort zijn rode sterren geplaatst. Deze zijn aangeduid om redenen van:

Petten

Petten heeft met de recente kustversterking een groot nieuw strand en duingebied er bij gekregen en daarmee een kans om als badplaats te (her)ontwikkelen. De natuurwaarden van het nieuwe strand zijn beperkt. Gemeente, provincie, bewoners, ondernemers en natuurorganisaties willen allemaal het dorp en omgeving een kwaliteitssimpuls geven. Petten heeft strandbebouwing nodig om door middel van recreatie en toerisme het dorp economisch te versterken en de leefbaarheid te vergroten.

Soort, hoeveelheid en omvang van die recreatieve bebouwing is gericht op maximale toegevoegde waarde voor het dorp en zal niet meer worden qua volume en impact dan hetgeen nu in het bestemmingsplan voorgesteld wordt. Het gaat om een goede relatie en balans tussen wat op het strand in het dorp gebeurt en ontwikkeling moet aansluiten bij het karakter en het DNA van Petten.

Ijmuiden

De gemeente Velsen heeft ambitieuze plannen voor het gebied Ijmuiden aan Zee. Deze gebiedsontwikkeling aan de kust zal een impuls geven aan de huidige Marina. De ontwikkeling moet het begin zijn van een kwaliteitsimpuls en intensivering van het gehele gebied rondom de jachthaven waarmee ook een bijdrage kan worden geleverd aan de opvang van de toenemende druk vanuit de MRA. Dit is dé maritieme entree van de Noordvleugel, de kop aan het Noordzeekanaal waar zich in de tijd een eigen landschapstaal heeft ontwikkeld van loodsen, silo's, afvalbergen, havenbekkens en bebouwde landtongen. Doorontwikkeling en verbetering van deze kop als levendig gebied te midden van het onalledaagse decor van Tata, de pieren en sluizen, windmolens en het brede strand wordt hier als kans gezien en als voorwaarde voor een vitaal en aantrekkelijk 'Ijmuiden Rauw aan Zee'. Intensivering kan hier: rekening houdend met omliggende natuurwaarden, want het strand is van nature breed, er staan al meerdere rijen strandhuisjes in het seizoen en verschillende paviljoens het gehele jaarrond.

Zandvoort

Zandvoort bedient als grote badplaats in de MRA en vanuit 'Amsterdam Beach' jaarlijks miljoenen bezoekers en toeristen. Het centrum en de centrale boulevard vormen de basis van het dorp, waar voorzieningen permanent zijn (behalve op het strand) en in schaal en geluid aansluiten bij het dorp en bewoners. Het strand aan de zuidkant van het dorp wordt door rust en natuur gekenmerkt en de toeristische voorzieningen die hier gevestigd zijn, vinden een meerwaarde in de natuurlijke ligging en verstoren deze natuurwaarden niet. Zowel in het zuiden als voor het centrum is op de stranden geen nieuwe recreatieve bebouwing meer mogelijk en wenselijk. Aan het noordzijde van het dorp is dit anders. Daar zou, op de plaats waar nu strandhuisjes staan, extra ruimte gevonden kunnen worden om meer mensen uit de MRA te bedienen, onder andere door plaats te maken voor paviljoens en flexibele voorzieningen. De intensivering in dit gebied gaat hier veel meer om een 'verkleuring' of transformatie van de bestaande strandbebouwing dan om het toevoegen van extra bebouwing. De locatie ligt uit de buurt van woningen aan de ruime Boulevard Barnaart en in de nabijheid van het recreatiepark en het circuit, waar nu ook evenementen en vermaak mogelijk zijn.

Strandgebruik

Gemeenten zijn verantwoordelijk om activiteiten en evenementen te toetsen, te beoordelen en te zoneren. Zij geven als bevoegd gezag ontheffingen en vergunningen af voor activiteiten en evenementen. Partijen spreken af om, aanvullend op de strandzonerings en aanvullend op het huidige toetsingskader van gemeenten, voor activiteiten en evenementen op het strand procesafspraken te maken over hoe er in de praktijk wordt omgegaan met strandgebruik.

Gedragscode

Gemeenten, provincie, ondernemers en natuurorganisaties gaan hiertoe met elkaar in overleg om met elkaar te komen tot gedragsregels of gedragscode, waar de gemeente op voorhand aan kan toetsen en de ontheffingsverleners en handhavers naar kunnen handelen. Het dagelijks beheer en onderhoud aan de kust door de waterbeheerders valt niet onder de gedragscode. Een dergelijke gedragscode is een uitbreiding op het huidige toetsingskader wat gemeenten hanteren. De uitbreiding zit in het meenemen van landschappelijke en andere natuurwaarden dan alleen de huidige Natura2000-waarden en de mogelijk versturende effecten van een activiteit of evenement op deze waarden van strand en omliggende natuur. Als aanvragen niet aan de gedragscode voldoen, dan kan de gemeente de aanvraag zelf afwijzen en hoeft de initiatiefnemer niet eerst doorverwezen te worden naar een ander loket. Gemeenten kunnen zo aanvragen beoordelen op basis van de gedragscode en uitgangspunten zelf beoordelen of iets wel/niet kan.

De gedragscode is daarnaast het principe dat partijen een procesafpraak maken om elkaar goed te betrekken bij de aanvragen van activiteiten om te toetsen waar en wanneer een aanvraag wel of - niet passend is en een versturend effect veroorzaakt. Het proces heeft niet tot doel om bestaande - soms al vele jaren lang georganiseerde - activiteiten en evenementen op het strand onmogelijk te maken. Er zal ruimte moeten blijven voor activiteiten als vliegeren en kitesurfen. Gemeenten zijn (nu al) goed in staat om partijen in het proces te betrekken en/of bij nieuwe aanvragen van initiatiefnemers te beoordelen en toetsen of een activiteit of evenement passend is bij de betreffende strandzone of niet.

Uitgangspunten

Een uitgangspunt voor activiteiten betreft het principe dat activiteiten en evenementen geen ecologisch gezien duurzaam versturende effecten mogen hebben op kwetsbare natuur. Daarnaast gaat het ook om het vermijden van de verstoring van de rust en ruimte voor de landschappelijke beleving. Niet elke activiteit heeft overal en altijd een versturend effect. Of er sprake is van ongewenste verstoring is (sterk) afhankelijk van: de betreffende locatie of strandzone; de tijd van het jaar waarin de activiteit plaats vindt; de omvang van de activiteit: evenement, bij meer dan 150 deelnemers/bezoekers/ toeschouwers) of kleinschalig; de omvang van de activiteit in tijd(sduur); de omvang van de activiteit ruimtelijk: geconcentreerd of verspreid, de met zich meebrengende verkeersbewegingen door omringende natuur naar het strand.